

A Grazer Kunstrein 33 éves, holland származású művészeti igazgatója 2013 októberében tett rövid látogatást Budapesten, a Kontár Galériák Egyesülete által szervezett és az EMMI támogatta. Budapest Contemporary viziitorprogram meghívására A Molnár Ani koordinálásában 2012 májusától működő program – melynek vendégei között szerepelt Beatrix Ruf, a zürichi Kunsthalle igazgatója, Jacopo Crivelli Visconti Braziliában dolgozó kurátor és kritikus, valamint Adam Budak lengyel származású Washingtonban dolgozó kurátor is – Grujithuijzen látogatásával fejeződött be. Célja a hazai művészek és az ōket képviselő galériák nemzetközi körforgásba való bekapcsolása, a magyar és a külföldi szintér közötti információcsere elősegítése volt.

– Intenzív két nap állt mögötted, mik voltak az első benyomások? Voltak előzetes elvárásaid a programokkal, intézményekkel kapcsolatban?

– Ez volt az első kulturális látogatásom Budapesten, egy olyan városban, amelynek múzeumairól persze hallottam már, de sem az ország föltételem, sem a helyi kontárs művészeti világot nem ismertem különösebb módon. Így mindenre racsodálkoztam, minden újdonságként hatott. A szervezők által átváztott közel 40 portfólióból hatot választottam ki műterem-látogatásra (Kokesch Ádám, Kis Varsó, Kaszás Tamás, Maurer Dóra, Nemes Csaba és Cseke Szilárd), ezenkívül néhány galériát (Vintage, Molnár Ani Galéria, Kistérem, acb Galéria, Studio) és két működőcserére elősegítette volt.

– Intenzív két nap állt mögötted, mik voltak az első benyomások? Voltak előzetes elvárásaid a programokkal, intézményekkel kapcsolatban?

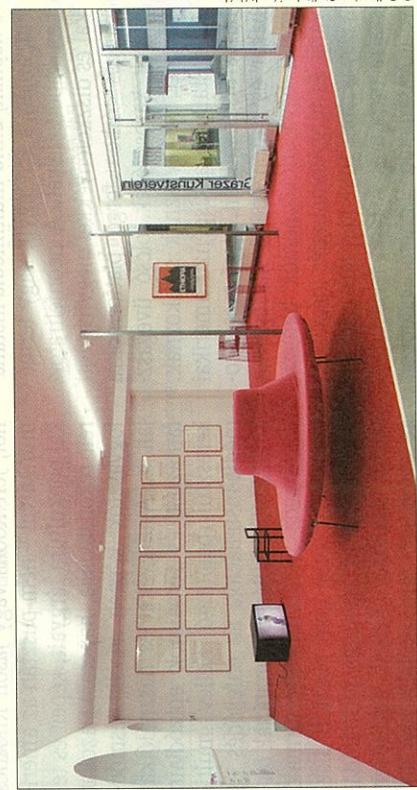
– Ez volt az első kulturális látogatásom Budapesten, egy olyan városban, amelynek múzeumairól persze hallottam már, de sem az ország föltételem, sem a helyi kontárs mű-

vészeti világot nem ismertem különösebb módon. Így mindenre racsodálkoztam, minden újdonság-

ként hatott. A szervezők által átváztott közel 40 portfólióból hatot választottam ki műterem-látogatásra (Kokesch Ádám, Kis Varsó, Kaszás Tamás, Maurer Dóra, Nemes Csaba és Cseke Szilárd), ezenkívül néhány galériát (Vintage, Molnár Ani Galéria, Kistérem, acb Galéria, Studio) és két mű-

Beszélgetés Krist Grujithuijssennel, a Grazer Kunstrein igazgatójával

Társadalmi absztraktció

Franz West: Puff, vegyes technika, 80x200x150 cm, 2000

ciális kutatást is támogatunk. Vajon Magyarországon volna érdeklődés hasonló kezdeményezésekre?

– Visszatérve a budapesti kortádra, mit gondolsz a galériáról, a magyar galériás rendszerről?

– Nem sok helyen jártam, de az feltűnt, hogy nincsenek könyvű helyzetben, el vannak rejtve a város különböző pontjain, nem úgy, mint Berlinben. Persze ez is döntés kérdése, hogy kinek szó a galéria: meg akarja-e szolitani a szélesebb közönséget, vagy csak a privát gyűjtői szíferának rendezni a kiállításait? A magángaleriák esetében talán nem is kell hogy elsőrendű célleghoz közzessék. Egy ilyen kis ország szerepvállalás. Egy ilyen részt venne bőven elegedő részt venalommal egyszerre nyitja meg az új

mű otthon, a lokális környezetben középtempójú kiállításokkal el lehet tölteni a köztes időt. Viszont fontos újra és újra felenni a kérdést, hogy vajon van-e piac számára, van-e érdeklődés arra a fáta művészetre, amit a galériád képvisel? Mennyire aktív és mennyire kooperatív a helyi galériás közösséggé? Grazban néhány nagyobb intézmény évente 4–5 alkalommal egyszerre nyitja meg az új

a Kunstrein rendelkezik. 1986-ban alapította két, a művészeti világban aktív figura, Peter Pakesch és Helmut Strobl. Ez nagy különbség a hasonló típusú intézményekhez képest, amelyeket német területen a XIX. század felső közposztálybeli burzsoa hölggyei alapítottak unalomtűz-ként és kultúraéhségi kielegtíté-

– A Nemzeti Galériában – vennégiatóim szerint – tipikus turista-ként viselkedtem, imádtam az épületet, lenyűgözött a fatá művészetre, Kurátorként oriási kihívás egy ilyen léptékű téren megfelelni. Ráadásul akadt 4–5 név, akit itt újra felüttetek, mint a Ludwigban. Jegyzeteleni nem szoktam, aki igazán hatás-sal van ráam, azt megijgyezem. Ilyen Erdélyi Miklós, összesen talán hat munkát láttam tőle, de sajnos még katalógust sem tudtam szerezni. Azt gondolom, specifikus esztétikával dolgozott, amit izgalmas lenne be-mutatni nagyobb nemzetközi kontextusban. Mert sok olyan magyar művész van, aki csak a hazai közeg számára érdekes, ó viszont nemzetközileg is megalinná helyét.

– Ezek szerint tervezel magyar művészssel is dolgozni a grazi intézményben?

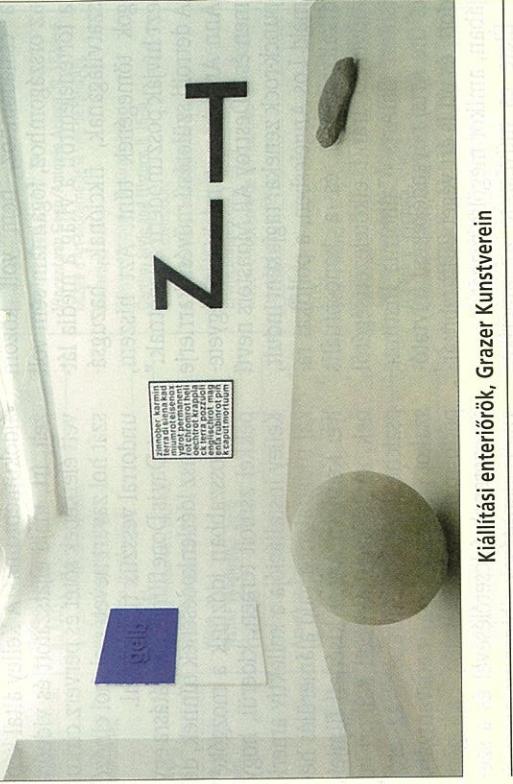
– A gyors válasz erre az, hogy nem, de már megnagyarázom, miért. Kurátorként művekkel fogalkozom, nem pedig nemzetiségekkel. Persze maguk a munkák érinthetnek nemzetiségi, politikai vagy identitáskérdéseket, viszont bárhomnan érkezhetnek, én nem régiónkra fókuszálok. Arra igyekezsem odafigyelni, hogy minél van az épp aktuális történeti pillanatban jelentősége, fontossága. Most van-e itt az ideje annak, hogy az adott alkotót vagy munkát bemutassam? Ha nem értem ennek szükségességet, akkor nem állítom ki. A listámon sokáig szerepelt Maurer Dóra is, de a találkozásunk alkalmával rá kellett jönnöm, hogy bármennyire kedvelém a munkákat, őt bemutatni most egyáltalán nem szügező. Szükségesse, fontossá-tól válik valaki számonra, ha sosem volt még önálló kiállítása Európában, ha sosem született még röla katalógus, vagy ha az általa megfogalmazott kérdések mostanában valamiért szuperaktuálisak. Ezért is rendelezek szinte kizáradag önálló kiállításokat.

– Szerinted melyek ezek a szuperaktuális kérdések?

– A programom a társadalmi absztraktcióra fókuszál. Az absztrakt nyelven megfogalmazott, de társadalmi kérdésekkel foglalkozó művészettel érzen napjaink egyik legjellemzőbb irányának. És ezt szembeállítom a tisztaan politikai indítatású aktivizmussal, ami nyilatán és egyetelmén rámutat a problémákrára, de nem bíz semmit a néző fantázjára, nem hagy teret a tövbögondolásra.

– Milyen hagyományai vannak a Grazer Kunstreinreink?

– Fontos számomra az a törteneti, intézményi alap, amivel

kiállításait, ezt minden hatalmas érdeklődés övezzi, és igazán nem nagy feladat megszervezni.

– Milyen esélyük van a magyar galériák nemzetközi súlyuk növelésére?

– Ami a nemzetközi részvételüket illeti, a mostaninál nagyobb számban aligha kapnak majd lehetőséget a magyar galériák, egyszerűen azért, mert a vásáronnak emmens érdeku fűződik a gazdaságilag jó futó helyszínekről – Londonból, New Yorkból, vagy újabban Braziliából és Törökországból – érkező galériák részvételéhez. Egyedül abban látom a lehetőséget, ha provokatív, konceptuális projektekkel jelentkeznek a városokra, azzal fel lehet kelteni az érdeklődést. Minden azon múlik, hogy a megfelelő kérdések következzenek.

DUDÁS BARBARA

Minden benne van
www.artportal.hu